

ИЗДАНА ОТ 1900 ГОДИНА

ХОВЕН ВЕСТИК

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА XXII, БРОЙ 22

СОФИЯ, НОЕМВРИ 2012 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com, synpressbg@gmail.com

Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

Упокой, Господи, душата на Твоя раб Максим, патриарх Български и всели душата му в селенията на праведните. Амин!

БЪЛГАРСКИ
КА

БЪЛГАРСКИ
КА

На 6 ноември 2012 г. българският народ и чедата на Българската православна църква осмисляха със скръбната вест: Предстоятел на нашата Църква Негово Светейшество Българският патриарх и Софийският митрополит Максим се е преставил в Господа.

В изявление пред медиите Главният секретар на Св. Синод Стойбишка епископ Наум извести, че кончината на нашия Предстоятел е настъпила в 05:30 ч. след кратко боледуване в Университетска болница „Лозенец“ вследствие на сърдечна недостатъчност и че Негово Светейшество ще е преселил във вечността в ясно съзнание и трезва мисъл, отпразнил към всички свои чедата в Родната и извън нейните предали последен пълномощителски благослов.

Прощениенят епископ призова православните християни „да отпразнят своята искрена молитва в едно със свещата Православна църква към всемошността Бож да упокой душата на нашия скъп Патриарх и Божното царство – в селенията на праведните. Вечна блаженост и светла да бъде паметта на светейшия Български патриарх Максим“.

Новината бързо се разпространи в цялата територия на страната и в полета на скръб българския народ. Траурният камбанен звън на патриаршеската катедрала дълбоко отеква в душите на осиротелите чедата на св. Българска православна църква и пред целия свет. Директорите на всички православни духовни заведения към размишляват за големата ни загуба и молитва за упокоение душата на светейшия ни патриарх.

В православните храмове в цялата страна бяха отслужени заупокойни вселювания, които продължава да се отслужават и в следващите дни. Научили скръбната вест, предстоятелите и архиереите от сестрите Поместни православни църкви споделиха горчивината от тази голяма загуба и състраждания на своята осиротела сестра – Българската православна църква, присъединили своите молитви към Бога за упокоение душата на неопроставения си в Господа Български патриарх и Софийски митрополит Максим, дългогодишен пълномощител на родната ни света Православна църква и старейши предстоятел между всички патриарси – глави на Поместните православни църкви.

Да запали свещи и се помоли за блаженпокойния патриарх, в патриаршеския храм „Св. Александър Невски“ смиренно пристъпи още в ранната сутрин председател на Народното събрание г-жа Цеца Цанева.

В сградата на Синодалната палата бяха погледнати траурен кълб, където всеки може да пристъпи на поклонение пред паметта на Негово Светейшество и да напие в книгата за съблзобновяване своите впечатления от тази незабравима личност и изрази своите съблзобновя-

вания. Всюкопаваните лица – архиереи, представители на държавни институции, на дипломатическия корпус у нас, и граждани съмъчно пристъпяха към портрета на скъпия ни Патриарх и оставяха в Паметната книга слова на тяга, преклонение, признателност и гореща молитва към Господа.

Да изразят своите съблзобновявания лично, в Синодалната палата дойдоха: директорът на Дирекция „Верноизповядна“ Емил Велинов, председател на ПЕС Сергей Сташев, кметът на София г-жа Йорданка Фандилова, помощник-управител на зам.монсиор Йорданка Белева, посланиците на Русия и САЩ и мн. др.

Съблзобновявателни писма продължаваха да пристигат в канцеларията на Светия Синод на БПЦ от всички краища на света.

Архиереите, членове на Светия Синод, се събраха от своите епархии и да вземат участие в извънредното заседание, по време на което, съгласно Устава на БПЦ-БГ да вземат неотложните решения относно организирането на поклонението. Опелото и погребението на приснопамятния патриарх Максим.

След заседаниеето Св. Синод излезе със следната скръбна вест: *Члвдвете на Св. Синод и архиереите на Българската православна църква – Българска Патриаршиа са дълбоко скръб и печално известават, че на 6 ноември 2012 г., в 05:30 ч., сутирашил след кратко боледуване достопочтителния Предстоятел и скъп пастиренашич на благочестията православен български народ Негово Светейшество МАКСИМ, ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ И МИТРОПОЛИТ СОФИЙСКИ се престави в Господа, залия по тлята на целия свят (3 Цар. 2,2) за неговио двет на небесата, живиле нерывторното, вечно (2 Кор. 5:1-3), десто почиващ в вкрвстете (Иов. 3:17).*

Бегутешия с скръбта на члвонесте на Св. Синод и архиереите на Българската православна църква – Българска Патриаршиа от кончината на Светейшия патриарх Максим. Той се пресели във вечността в ясно съзнание и презвечна мисъл, отпразнил към всички свои чедата – православните български, първопостелителски благослов.

С късметата на богоазария и прелюдър Предстоятел на англопавоната ни Патриаршиа, международно утвърден църковен деятел, виден работел за единството на Българската православна църква и Православие, образувал на юманищеска аскетичия и духовна изцеля и почетен доктор на англопавоните висши учебни заведения, той си отпав, достойно изпълнил своя дълг! Пример за всички ни е светлостия му духовностивност подат!

Поклонението пред блаженпокойния Предстоятел на БПЦ – БГ ще бъде члвдсто слобдв:

– на 6 ноември 2012 г., в стоплицния катедрален храм „Св. Нелеса“, където от 9:00 ч. ще бъде отслужена заупокойна св. Литургия от Пловдивския митрополит Николай;

– на 6 ноември 2012 г., в ПКСХ „Св. Александър Невски“, където от 9:00 ч. ще бъде отслужена заупокойна св. Литургия, а от 10:30 ч. и опелото на покойния.

Погребението му ще стане съвместно ден в Троянска св. обител в 15:30 ч. Бое да го упокоят в селенията на светостия!
Вечна и блаженна да бъде светлостия му памет!

Александра
КАРАМИХАЛЕВА

Софийска епархия се прости със своя обичан

Първоерарх и митрополит

На 8 ноември, в деня, посветен на Св. Архангел Михаил, в митрополитската катедрала „Св. Неделя“, която чества свои трети храмов празник, множество духовници, управници, синодальни и

на утринното богослужение, в което изречените песнопения бяха изпълнявани антифоно на двесте певци, по иточно-певческата църковна традиция. На дванасетте певача бяха застанали софийските семинаристи, ръково-

тосисен староф. ик. Ангел Ангелов, хоровото духовство во главе със староф. ик. Мина Минчев, ик. Кирил Динков, духовници. Изпълнените хоромна служба, всички архиереически наместници на духовните околии на Софийската епархия, представители на синодальни храмове и дякони.

Застапал край тялото на патриарха, по времето на св. Лигияния служващите духовници проточеха Заупокойната молитва: „Помени, Господи, блаженнопочиналия и благопреставил Св. Патриарх наш патриарх Максим.“ В знак на скръб архирерите замениха митрич си с мошкиски шапки и буца. Тамга, моштител и траурни камбани звън не скваха, за да изразят тъгата и мъката, с която софийското паство служеше със своя любовен пастир.

По време на светлата Литургия в храма дойдох цялото паство: архиерейство, вождо от министър-председателя Бойко Борисов. Един по един министрите отидоха почитането Светейшего Патриарха патриарх Максим и се простиха с него.

Когато митрополит Николай призова цялата патриарха заедно да изповядат: „Символа на вярата“, в митрополитската катедрала извика и Негово Високопреосвященство Велскисят патриарх Вартоломей, придружен от епископи и духовници на Великото църковно архиерейство. Великисят патриарх се поклонил пред тялото на своя многобожник и многодуховен събрат и благоговаят голтмото множество народ.

В края на литургията викарният спискок Зинописки Йоан каза прочуващата си послание слово за новорстваният се Български патриарх Максим.

„Преди два дни четите в вестника на Църквата се облякоха в траур, защото се разделиха със земния си и духовен отеч престоуповник, влязъл в Църковния владение като самостоятелен тържествен среден, тъй като по думите на Премъдрия – *виден човек ще бъде любово благославен, а владеният на Църквата ще вървят заедно с тях. Блажен е първият, по който вече се стигна Све-*

тисният наш патриарх, че бъде блажен и ще го приведе в място на вечна покой в удела на всички праведници в Църквото владение. Изпълнените от св. Светейшего Българскисят патриарх и Софийскисят митрополит Максим с изнестото като митрополит е усмрден деятел на непространата молитва. Той на обичаносте и със сълт на оги е стоил пред муштровния образ на Божиата майка „Троеручница“ в Троянската света обител, пред раката с моштите на предподобиеният св. Йоан Рилски и в възлани горещи молитви за Българската православна църква, за нейните чад, за христоловобивни ни народ и за скупото ни отечество. В последното свое слово по повод 98-ия си рожден ден Негово Светейшество изповядва: „В живота си в службеник не съм искал почести и не съм се стремил към слава. С Божию помощ извършил съм каквоото дело за Църквата и по това съм бил дължен да извърша. Грижил съм се с добра съвест по мърката на възможностите си служаването ми да бъде благодарително Богу за Църката и полено за не да. Старал съм се до има сватство, съгласие и смирностно отношение с ватна св. Петър. Бъдете всички сномисленни“. Патриарх Максим винаги помисил светлоската заповед: „Блажене митропорците, защото те ще се наречат синови Божи. Днес е Архангелов ден, днес е Своборен ден, днес е Архангел Михаил днес тържествуват всички ангелски сили. Какво и сега на небеса, когато се проследят от земата на небето душата на един патриарх, ангела на светата ни Църква, ангела на светата ни Църква? Радост е, слава във висините Божии!“

Обичан и Господа брати и сестри, в този скръбен час, когато сме се сбрали за изреченото почитание пътнения първоснетел и светия отеч Максим, св. Патриарх Софийски и митрополит Софийски и патриарх Български, за ни позволенам като негов викарий от името на вископропреосвященния наш митрополит Николай, намесена на този ден, а в всички спарийски предост, от името на вестничият кмир, честното монашество, Софийски спарийски епископски епископи, в Софийска св. митрополит, всички участници на територията на спарихтия, от името на всички православни християни в митрополитската кате-

дралата да кажа послено „Прости!“ и да въздам поклонение. Ние, близките помощници на Светейшима в бигности му като Софийски митрополит, винаги сме усещали неговото духовно ръководство, позовали сме се до мъдрите му съвети, усещали сме неговата любов. Ние виждаме неговото желание да настави на муштровния образ на Божиата майка и всички Троянскителю и Светейшит отеч, приемим от нег нем поклон. За нас сега остана една

възможност, да възлем своята молитва за това, преминаването на душата във вечния покой да бъде лесно, под покровна на Божиата Майка на св. Марина, на св. великомученик Неделя, на св. архистратиг Михаил, на предподобию Максима изповедник и на предподобию Йоан пустиножител, Рилски чудотворец.

Вечна памет и вечен покой да бъде тъйк удела, наши обичан Светейшима владико. Не оставяй нас, пътничето на тази земна, в твоите молитви. Амин!

Развълувания и онечудително от загубата, духовно и народ с един уселен и едно серие закъна проследяването на Троянския и молитава „Упокой, Спасе нас, с праведниче...“ Чинопоследованието се предстваното от Негово Светейшество Велскисят патриарх Вартоломей. „Бог да прости Негово Светейшество!“ – се чунаше отвъдше и бе казано полавд мъдр християни.

Коленикопреклонил Пловдивскисят митрополит Николай и Зенопиският св. Йоан се покълониха за сетен път пред тялото на Светейшима патриарх и благословна богомолния народ, който принажеше към митрополитската катедрала.

Хиляди софийци се сбраха на площад „Св. Неделя“, и като цяловоливна река се извиша от Софийския митрополит в продължение на часов реда си, с цвете в ръка, за да се сринат за поседен път в този, който повече от четри де-

митрополитски служители, представители на държавни и обществени институции, софийски семинаристи и богомолници от цялата страна се сбраха от рано сутринта, за да посрещнат тялото и отидат почив на новорстваният се предподобиен на БПЦ – светейшима Български патриарх и Софийски митрополит Максим.

Тялото на блаженнопочиналия наш патриарх бе положено в центъра на храма, за да може любимолюбовно му и благодарително Христово пачство, което той толкова любува, търпене и мъдрост обгрижваше през последните 41 години, да се поклоним пред башинската му десница и да му отдаде последиците почив в неговия земаен път. На почетна стража край ковчеза застанаха монаси от спарийските манастири и в карауд от гвардейския представителен корпус. С подобавана тържественост изповядваха:

дени от г-н Любомир Иванов, а на владения – Пловдивскисят митрополитски хор „Св. св. Ерма“, ръководен от св. Георги Радевски.

По време на утринята в храма влязоха софийското духовно ръководство, предводено от Негово Високопреосвященство митрополит Николай, определен по решение на св. Синод на БПЦ да ръководи оидновата Софийска епархия. Те коленикопреклонно се покълониха на блаженнопочиналия Български първоерарх и недуховна неговата десница.

Силно развълувания и опечалени, духовниците благоговаяна богомолния народ, който в траурната тишина чашае реда си, да запомне поклонението.

След края на утринната бе дадено началото на упокойната си. Литургия, която бе оглавена от митрополит Николай. С него служеха просрешените Зенописки св. Йоан, викарий на Софийски митрополит и Деволски еп. Теодосий, софийският про-

стелия се принаше на тях като благ баща, добър и мъдър духовник. Всички осъзнаваха, че си отива един забележителен човек, чийто смирение, благост, добродетелност, мъдрост и оит съхранява Българската православна църква в най-тежките времена.

В митрополитската катедрала „Св. Неделя“, когато Негово Светейшество толкова обичаша и цялото най-често откривае горещи молитви към Бога за поверното му софийско паство, на послений път там, за който той се молеше, се пропаша с него – своя многобожник първоерарх и Софийски митрополит, поснетия жътва, който Негово Светейшество възлюбува на Троянския и молитава „Упокой, Спасе нас, с праведниче...“ Чинопоследованието се предстваното от Негово Светейшество Велскисят патриарх Вартоломей. „Бог да прости Негово Светейшество!“ – се чунаше отвъдше и бе казано полавд мъдр християни.

Опелото на новопреставления Български патриарх и Софийски митрополит Максим

Дни след тържествата на Българската православна църква по повод годишнините на патриаршеския катедрален храм „Св. Александър Невски“, посрещане на мултиорното копие на светогорската икона „Пресвета Богородица – Достойно сестъ“ и 98-годишнината на Негово Свещество Български патриарх и Софийски митрополит Максим, Божият благ промисъл благоволит друго, траурно тържество на нашата Църква: нейният Предстоятел – Българският патриарх и Софийски митрополит Максим – бе поканен от Вселенския бог пред Неговия Престол.

След като на 8 ноември софийското свещество и оспорителите чеда на оловидлата Софийска епархия се простиха в митрополитската катедрала „Св. Неделя“ със своя пастир, тялото на новопреставения бе пренесено в патриаршеския катедрален храм „Св. Александър Невски“. Там на 9 ноември бе отслужена съборна Заупокойна св. Литургия, по време на която цялата Българска православна църква, но главен е епархийските митрополити и епископи, извършило православие, в лицето на представителите на сестрите православни църкви, принесоха безкръвна жертва пред Бога за упокоение душата на блаженочиния Български патриарх – стари по служение сред предстоятели – а отслужиха Опелото над блаженочиния Български патриарх.

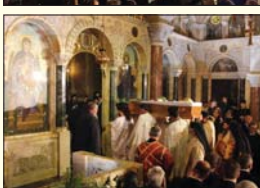
Всички служажки бяха облечени в този ден с безлозитни одежди в символ на Възкресението и вечния живот. Тяга и надежда се смесиха в едно – загубихме добър пастир и утрадохме молитвен център сатия Престол, но занаярещ ще имаме горещ застъпник пред Божия Престол; загубихме ангел на земята войнствана Църква, но занаярещ ще имаме ангел на Небесната тържествувана Църква, приключи койзинт път на нашето Престолство, който повече от 40 години мъдро ръководи Българската православна църква и своите общини пасомо, но от сегата този пристъпва по небесния път, който води в Царството Божие, където почиват Божие угошени, на чийто пример според силите си се подражават и той.

Светишният ни патриарх бе положен в ковчег под централния купол на храма с икона на Господ Вездържателя, в Когото бе неговото упование и надежда и Чийто образ се стремеше да въздава и себе си и с Евангелието, което следваше в свои змен път; с кръста, на който се съзряваше с Христа, претърпявайки в годините на своето служение хули, клевети, гонения, утеснения, страдания и рани от единорудие; със зриване – символ на живота, занаято жия и се подизвава с надежда за вечен живот.

Четирима предстоятели на Поместни църкви дойдоха, за да отдадат поседана почит и изпратят с молитва Патриарх Максим в неговия отгълбожен път: Вселенският патриарх Вартоломей, Сръбският патриарх Иринеј, Атинският архиепископ Ириней, Албанският архиепископ Анастасий.

Край ковчегата на Предстоятеля на БИЦ застанаха и: Трапезниоският митрополит Герман – от Вселенската патриаршия, Асумският митрополит Петяг – представител на Александрийската патриаршия, Филипополски архиепископ Нифон – от Антиохийската патриаршия, Вострумски митрополит Тимотеј – представител на Йерусалимската патриаршия, митрополитът на Ташкент и Средна Азия Викентий – от Руската православна църква, Зугдидски митрополит Герасим – от Грузинската православна църква, ЧерногоРСки и Приморски митрополит Амфилохий – от Сръбската православна църква, митрополитът на Отвена Иринеј – от Русмската православна църква, епископът на Месария Григорий – от Кипърската православна църква, архиепископ Люблински и Холмски Авел – от Полската православна църква, и Хлодонски епископ Йоаким – от Православната църква на Чешките и Словакките земни, с духовништите от състава на църковните делегации.

В заупокойното богослужение взеха участие и архирерите от Българската православна църква – висшкоропсешките митрополити: ВеликоТроноският Григорий, временно управляващ делата на БИЦ, Видински Дометиян, Сливенски Йоанния, Варненски и Великопреславски Кирил, Русенски Неофит, СтароБългарски Галактион, Ловчански Гаврил, Пловдивски Николай, Доростолски Стефан, представителите епископи: Стобийски Наум, Тимирополски Тихон, Адрианополски Евлагий, Девонски Теодосий, Маркианополски Константин, Зеноний Йоан, Велски Сионий, Трапезниоски епископ, Антиохийски Борис, Константинополски Атанасий, Проватски

Игнатий, Мелински Серафим; представител на Българската патриаршия в Москва – архимандрит Теодосий, архим. Атанасий – председател на БИЩО в Атина, представител на Руската православна църква в София – игумен Физил, и на Русмската патриаршия в България – стар. ич. Неуц Опря, храмното и софийското свещество.

Да се поклонят пред патриарха на Българската православна църква, в храма дойдоха и архиепископът на Македонската православна църква Стефан,

папският нунций и нас архиепископ Урявурин Болонек, епископ Христо Пройков и мюсюлман Р-ур Хаджи, главният мюфтия Мустафа Алиш Хаджи, представител на Арменията апостолска църква начело с епископа за Румъния и България и представителите на други вероотстъпници.

За да изразят своята почит към блаженочиния Български патриарх, дойдоха президентът на България Росен Плевнелиев, председателът на НародноТО събрание Цеца Чичева, кметът на София Първанка Павлова, вицепремиерът Цветан Цветанов, президентът Грозю Първанов, министри, Предстоятел на БСП Сергей Станишев, депутати от всички парламентарни групи. След единодушно вето решение на НародноТО събрание (с 6 гласове на ДПС) денят бе обявен за неработен за парламента и отряден за поклонение пред Български патриарх. За първи път на едно място бяха събрани 235 от 240-те на разни представители. Край ковчегата на Правителствата на БИЦ застанаха целият Висш съдебен съвет, изпълняващият длъжността главен прокурор на страната, шефът Генерален щаб на Българската армия и всички посланици и пълномощни министри в Р България, както и много общественици.

За тържествеността на траурните мероприятия допринесе и гардейският корпус, от който през двата дни бяха на почетна стража край ковчегата на Светишния.

Многобройно свещество, игумени на манастири – монахи и монахини, млади и стари всички социални слоеве и всички краища на страната със съзли на очи пристъпваха към ковчегата на нашия Първороден и за поседен път любява десинамата му. Служащите не смогнаха да приубавят куншата цвета и всички, които по съзвон бяха трансформирани към Троянския манастир – местото на вечния покой на нашия Патриарх.

Заупокойната св. Литургия и последвалото Опелото отгави временно управляващият делата на БИЦ – Негово Високороспешество ВеликоТроноският митрополит Григорий. Разрешителната молитва към милостивия Бог за опрощение всички знаяни и незнаяни, воли и неволи грехове на покойника пронесе Негово Свещество ВеликоТроноският патриарх Вартоломей. Негово бе и траурното слово, произнесено в края на заупокойната богослужба, в което патриарх Вартоломей припомни историческия контекст, в който блаженочиният ни патриарх носил първоСветителското служение, което с епископственията възраст, младост и търпение достойно носи повече от 40 г. (Цялото слово четете на стр. 4.)

След това от амвона на храма слово произнесе Негово Високороспешество Пловдивският митрополит Николай. Той даде израза на обаятелна вяра българският народ скръб по загубата на един своестроител пълвороден и отечески любящ патриарх за своите пасоми, но и надеждата, че занаярещ нашият патриарх ще бъде горещ молитвеник и застъпник пред Бога за нас. (Цялото слово четете на стр. 5.)

След като всички служажки предстоятели на сестрите православни църкви, архирери, йереси се поклониха пред ковчегата на съкия на сръшата ни покойник, от хороната блядав славака деведзе ще съседстват на патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ начело със своя диригент Димитър Димитров, за да отпратят този път своята мъчалива молитва пред своя Патриарх. Очевидците чеда на Българската православна църква, които възвръщат тарелката вото чакане не успяха в двата дни за поклонение да се доберат до ковчегата на новопреставения се, запредаващ от рше на рше цветата, които носеха, за да бъдат положени в знак на обич и почитание край тялото му.

Последва полагащото се при кончина на духовник внасане на тялото му в отгара на храма, където приживе е служил пред Божия Престол. След това ковчегът бе изнесен и отгълута с траурна процесия в Троянския манастир. През целия път бяха жетелни на малки и по-големи селци бяха излезли край пътя, за да се простят със своя Патриарх в последния му змен път и при преваняването на процесията хвърляха цветя върху катафалката с ковчегата му. Цялата организация и преставението на траурните тържества бяха ръководени от главния секретар на св. Синод Стобийски епископ Наум и началника на отдел „Богослужбени“ архим. Димитрий (Мишев).

Слово на Негово Всесветейштво Вселенския патриарх Вартоломей при опелото

Блаженейши и достоенити Представители на всички представители на Поместните братски православни църкви,

Ваше Превъзходителство, господи Президенти на Република България,

Ваше Превъзходителство, господи Министри-председатели,

Ваше Превъзходителство, господи Президенти на Народното събрание на Република България,

Ваше Високочесноество, Великотърновският митрополит господи Григорий, Наместник-председател на Светния Синод на Българската църква,

Очеленал български народе,

„Никои не с възлезъ на небото Свѣтѣ Човѣческѣ“ (Иван, 3:13).

Изпълнен с мълвие на човешката тълъ и със съкръшени сърци съмрвождене днес към вечните селения блаженочичицата патриарх Максим, с сѣноу сѣрие – клир и народ.

Наистина, отхождано, сред молитвенно съпръждане на националния ни събрат, при Преведения Свѣтѣ, който съезително от небеса, за да изпълни волята на изпитания Го Отец и да изпълни Неговото дело, Господи Христо-възкрѣснѣ харла, Го с изток и съмререшено вход. Изход от неволя и временото и вход в изгладно и вечното.

Оправдани са наистина човешките мълвие на тълъ и болка по забугата на сани толкова достоеи и дългогодишни пѣрвопрѣбор, който над 40 години отава себе си с слъждание на народа. Радост с обаче, че днес отива там, където „имаа болка“, където царя Божията възкрѣснѣ и където „дѣсичко и въвъ вселенскѣ“ (Кол, 3:11).

В тези последи минути на раздала, които свети Василей Велики нарича пренеса, създаване, че правителствот на негова тълъа забуга не бѣде неизмерима. Блаженочичицата патриарх се отправя към небеса, от права се към ози блажен град, където имаа радосторни храмове, но „Господ Бог Вездѣржител и Ангелът на неговия храм и градът имат нужда ни от слъние, ни от месечина, за да съсвети в него, пожеже Божията Слава го осветила и светило му с Ангелът“ (Откр. 21:22-23).

Стоящият за последи път прѣд нас блаженочичицата патриарх бѣ кормина на Българската църква в сани особено труден за нея период. Преминя прѣд много прѣмѣждия и изпитания прѣд измалното четирисвѣтствелство на неговото пѣрвоисповѣтелско служение. Само че тѣто смѣло посрещна трудностите с апостолското „не се себогодане и търпение, с трудене сѣ силъ, и най-вече сѣ силъ

на молвита. Издигна се над обстоителствата и с отличаваща – го неволята разумност, мъдрост, добро познаване на нестabilitната човешката природа и преходност на мирските неща, „применителността на състоинията на настоящия живот“, „жиздѣ и мъртѣ“ (св. Василей Велики, *Пѣри тои ни прогледѣния тоѣ прѣтѣснѣ и Еѣ три оудѣе тѣм Парѣсѣи*) и ласковост, казваме ние, прояви се блаженочичицата патриарх като добър управител на църковния кораб. Който кораб тѣто прѣнесе ободени и неперем прѣ „студеното на зимата и опасността на лѣтнинѣт“, както би казал нашият именит и свят прѣдшестеник св. Григорий Богослов, за да достѣгне тѣмѣте води на Господина мир, с неизлѣзачицата сѣстлина на шѣрстѣто Божие, за обща радост и утешение на всички православни.

Патриарх Максим имаше винаги прѣд себе си, по време на множеството възлияния на патриаршеското му служение, примера на светите и го следва за запаметяване на неинѣте рани и ност, „защото никои не се с утешил, нито увенчан с венѣца на търпѣнието, бѣ да е бил подложден на дълбока скърб и изпитание“ и още, „защото не тѣмо, който под (раните) нужди бѣлства издрѣжлив, а ози, който сред изобилието от наслади е издрѣжлив със сѣрданичѣт“ (Св. Василей Велики, *Послание 130 към Александрийци за са. 40 мѣсѣци*). Затѣта и тѣто увенча с любов, търпение и добродѣтелност.

Вселенската Патриаршия, центърът на единството и синхронизирането на Православния свят, даде всичко, което бѣ по силѣта ѣ, и първова на пѣрвоисповѣтелстването на блаженочичицата събрат, за да бѣде в негова подкрепа при борбата му за единство на Църквата и за запаметяване на неинѣте рани от над десетилетния разкол, за да продължи тѣто непрекъсваемо да носи отговорността на своето духовно служение към повперните му църковни дела. Майката Константинополска църква даде прѣд 1941 г. автокефалия на днес благословената и независима Българска църква. А прѣд 1961 г. издигна до чѣстта на патриаршеското достоинств

во на тогаташния нези Прѣсвител. Тези канонични актѣве поставиха началото на една светловсна връзка в мир, единство, общене, любов. Именно тѣзи връзка запазваме и ние прѣд годинѣте, работѣйки в братско общене с преставилѣ се, като сме считали това за праведно, полезно и много необходимо за православния български народ, който от ден на ден проявява все по-високо израстване във вярата и благочѣстието.

Но и Българската църква имаше с благочѣстието, уважене и почит се с отнасяла към родинѣта я по силата на православната вяра в Христос прѣди повече от хиляда години. Майка – Константинополската църква, както неинѣт прѣписометел прѣставил се пѣрвопрѣбор държавено изповѣда, че „Българската църква с пѣрвородната тѣждѣра на Вселенската патриаршия“.

А днес Вселенската патриаршия като духовна майка и сестра на Българската православна църква и в радост ѣ и съкръшувачицата в тѣтата ѣ по забугата на неинѣа архимандрит, и изказва чрез Нансе Смирнене своите горещи съблѣбнования към високочесноествоващия патриарх, към клир и народ, към политическото ръководство и всички с тѣх скърбѣи от тази раздала.

Отдавѣйки дължимия да на чест и признание към патриарх Максим, отправиме молвита Бог да упокои душата му, а на Българския народ да дарува мир и благочѣстивне в негово духовно израстване и развитие. Най-вече се молим, щото „д небесния Иерусалим, щото“ десетте хиляди ангѣли (Евр. 12:22) прославенѣи свят наш Бог да просветява тѣждѣте на йерарсите на Българската църква да избѣрат достѣен прѣписометел на блаженочичицата патриарх, който да работи с благодарумие, апостолска ревност, себогодане и любов за духовното израстване на народа и единството на Църквата.

Братя и отци в Господа, Апостолското служение днес на Църквата има главно и спасително значение за народа. Защото тѣ, като държавя на християните, като общество на вярващите, чрез семето на вярата, чрез героизма на своите чѣлѣ, и прѣди всички чрез действѣния в нея Дух Светий, проявява отношениѣта, живота, човешките, възражда ги, обезсмъртя ги, отваря портата на единство на Църквата. Като Богородицѣта, Господ наш Исус Христос, прѣд нас човешка природа и „слѣс да небесѣта“, така и Светѣта Църква на Българщинѣта щѣтѣти пѣстѣр злѣти годинѣ бѣ блаженочичицата патриарх Максим, макар ѣ и в бѣдност и с много наисени прѣд не негоинѣте трудности, които кристиянството и бѣгоменски организъм, влиѣе възрождение, прѣгрѣщѣ

го, дарува му радост, освещава го, обхваща го, спасява го. По този начин Православната църква обогатява историята на България, народна, оживотворява битието му, дава насока на културата му и ѣ в състояние като духовна сила да даде живот и на „суви кости“ (Иез. 37).

Нека Творецът, Писателѣт и Управителѣт на всичко Господа, Чувитѣт ѣ с праведен, защото не търси Своѣта воля, а волята на изпитания Го Отец (вж. Йован. 5:30), да дарува на българо-

Погребението на блаженопоочиналия Български патриарх Максим в Троянския манастир

Ден на сбудване със свещейния Български патриарх и Софийски митрополит Максим. Ден на национален траур в България. Ден за скръб за цялата Църква.

В изпълнение на изричното желание и завещание на блаженопоочиналия и приснопамятен Български патриарх и Софийски митрополит Максим, на 9 ноември 2012 г. сасобор той ще погребва в Троянската св. обита.

По-рано през деня в патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ в София, в Православна църква, в лицето на гостите – представители на Вселенската патриаршия и на Поместните православни църкви, ведно с българските арменци, съборно отслужил заупокойната св. Литургия с опелото на свещейния Български патриарх. В 13 ч. специален кортеж с погребалната кола и съпътстващите новоправославна св. Български патриарх арменци, символизи и митрополитски служители, и поколоници се отправява към Троянския манастир за последно с погребението на БПЦ-Български патриаршия.

Вечният житейлен път на Трои и Орешак и златно-алеснит Троянски балкан тиз изповодаха първоверха на България в последния му земен път.

Пред входа на манастира чакаше огромно църковно множество, начело с игумена на Троянската св. обита Негово Провещението Бранички епископ Григорий, който много се потруди, за да бъде изрочно погребението на блаженопоочиналия ни всебългарски духовен баща.

Присъстващите в манастира арменци на БПЦ бяха високороспещените митрополити: Славянски Иованкич, Виленски Дометий, Великотърновски Григо-

рий, Неврокопски Натанаил, Ловчански Гаврил, Пловдивски Николай и Доростолски Амвросий, както и провещението епископ Деметий Тодосий, Зиеволски Йоан – викарий на Софийския митрополит, Адрианополски Елгогий – игумен на Руската манастир, Атанасийски Борис – игумен на Бачковския ставроногийски манастир, и Мелнишки Серафим – викарий на Неврокопския митрополит.

Високорепозобит армянарит Амвросий – игумен на манастира „Св. Георги Зограф“ (Св. гора Атон), армянарит, сщещеномонаси, свещеници и монаси от цяла България се включиха в молитвено-опелесте с коветата на свещейния Български патриарх Максим. Многоизладен народ с благоговенно обградил пътя на своя любим армянарит и в пълна молитвена тишина случуваеше в неговото посрещане в родината му Троянска св. обита.

Тялото на патриарха бе положено под купола на манастирския храм „Успение Богородично“, който в един маг се възпълни с природните духовници и мирнин, а тези, за които не се намери място, смилено оставаха наляво в омакване ядра на погребението, за да могат да се поклонят при гроба на патриарха. В храма бяха и неговите най-близки средници.

Трисгайт в намет на Негово Свещейство бе оглавен от Великотърновски митрополит Григорий, предено рамооветна св. Синод на БПЦ-БП. Преди началото на богослужението той призова всички: „Да се помолим за свещейния наш отец Максим, патриарх Български и митрополит Софийски! Да се осени със светия кръст!“ В единствата молитва и песен на присъстващите в храма, ведно с тягата по новоправославни се или духовни отец и блага баща, на имане и онази светла и

бел-мечална християнска радост, в която живее упоаването на православнието във великата и спасителна Божия милост.

През века на Пресветата Богородица – Троеучница – чудотворната икона, пред която благопочинавшият ни патриарх силно живот с излязла всрещените си отечески молитви за всички нас – той бе подготвен за полагане в гроба. Гробът му се издигна непосредствено над иконата, до южната стена на храма.

Оттук изгатак чествните поколоници на манастира ще могат да отдават почит на приснопамятния ни първоверх под блага покров на Божия Милост, която и прикисе миланше свещейния ни патриарх Максим, укрепяйки го в първоветелското му служение, посветено на благоудреждането на Църквата и в спасенето на българския народ.

Армянарите за последно ще се сбудуваха с Негово Свещейство, като целунаха иконите върху коветата му и първоветелската му десница. Патриаршеската корона бе заменена с бялото бузо на Свещейшия, което постави върху него Пловдивският митрополит Николай. Върху главата на патриарха бе допълнително положен и покровен (или „воздух“, „дъжд“). Това още веднъж ни напомни, че Негово Свещейство достойно опали св. Православие в България чрез своя покров, извършен по примера на неговия светец покровител – преподобни Максим Изповедник. Свещейният наш отец Максим пътя саврши, върата онази, а на спасиса, като не допусна българскит народ да забравя за Бога и да отпадне от Христа и Неговата Църква!

Тялото на свещейния ни патриарх накрая бе откъснато покрито с дъгъл покров и при особено песене на „Вечная памат“ патриаршеската мантия бе разположена отгоре за вечни времена.

Великотърновският митрополит Григорий кръстоборно презя патриаршеското тяло с вино и слей – символи на Христовата свещейна Божия милост, чрез която всяка човешка душа с изкупена и всеки човек, повярва в Христа Троица и явява лю християнска, има надежда за вечен живот.

Ковчегът с тялото на Негово Свещейство бе положен в гроба и облян с пръст от присъства-

щите духовници и мирнин при постоянно и радостно песне на тропара „Христос възкресе из мертин“. Всички нхи и пак се помолуваха за упокоение душата на новоправославния Български патриарх и Софийски митрополит Максим, когото Бог да преме като Своя избран и чест създ, да го причисли към оима на Своите правдени първоветелсти и да запали вето му в княтата на животна!

Всички присъстващи, а след това и качащит отвори верен народ, се поклониха пред свещейния Български патриарх с молитва той да не ни остава, но да продължава да проси за нас и Българии Божията благодатна милост.

До патриаршеския гроб бяха поредени красиви венци, а върху гроба върхидите достояния множеството на благодареното го огреха светло и чудно!

В манастирските двори духовниците и богомолците дълго беседуваха в намет на Негово Свещейство патриарх Максим.

Високороспещенит Ловчански митрополит Григорий спомна, че светлицата, ипикана на анието на блаженопоочиналия ни патриарх, говори за това, че верното той преди сматта се коветата е преживял радостта на спасителната надежда в Господа. Митрополит Гавриил пометрча, че Българскит патриарх Максим винаги се е грижил и усърдно се е молил за добруването на народа и за добротото възпитание и изправтане на детята в България. Затова и Църквата е толкова настоятелна за въвеждането на религиозното образование като редовно обучение в детските градини и училищата, за да могат всички подправствани да се запознаят и според възможностите си да усвят евангелските добродетели – свещите тези добродетели, които направиха свещейния ни патриарх толкова благодарен и затова толкова обичан и почитан.

Ваше Свещейство, молим Ви да ни простите за всичко и да ни помолнете да обичаме Бога и да служим на Църквата, следвайки Вашия пример.

Свещейният наш владик умолява кръг и Божестванското Ви благословение за бъдещите ни духовни и житейска отгавне и в вместо на Отца си и в Светия Дух оставаме Ваши винаги верни и признателни духовни чедра!

Великотърновският митрополит Григорий кръстоборно презя патриаршеското тяло с вино и слей – символи на Христовата свещейна Божия милост, чрез която всяка човешка душа с изкупена и всеки човек, повярва в Христа Троица и явява лю християнска, има надежда за вечен живот.

Ковчегът с тялото на Негово Свещейство бе положен в гроба и облян с пръст от присъства-

щите духовници и мирнин при постоянно и радостно песне на тропара „Христос възкресе из мертин“. Всички нхи и пак се помолуваха за упокоение душата на новоправославния Български патриарх и Софийски митрополит Максим, когото Бог да преме като Своя избран и чест създ, да го причисли към оима на Своите правдени първоветелсти и да запали вето му в княтата на животна!

Всички присъстващи, а след това и качащит отвори верен народ, се поклониха пред свещейния Български патриарх с молитва той да не ни остава, но да продължава да проси за нас и Българии Божията благодатна милост.

До патриаршеския гроб бяха поредени красиви венци, а върху гроба върхидите достояния множеството на благодареното го огреха светло и чудно!

В манастирските двори духовниците и богомолците дълго беседуваха в намет на Негово Свещейство патриарх Максим.

Високороспещенит Ловчански митрополит Григорий спомна, че светлицата, ипикана на анието на блаженопоочиналия ни патриарх, говори за това, че верното той преди сматта се коветата е преживял радостта на спасителната надежда в Господа. Митрополит Гавриил пометрча, че Българскит патриарх Максим винаги се е грижил и усърдно се е молил за добруването на народа и за добротото възпитание и изправтане на детята в България. Затова и Църквата е толкова настоятелна за въвеждането на религиозното образование като редовно обучение в детските градини и училищата, за да могат всички подправствани да се запознаят и според възможностите си да усвят евангелските добродетели – свещите тези добродетели, които направиха свещейния ни патриарх толкова благодарен и затова толкова обичан и почитан.

Ваше Свещейство, молим Ви да ни простите за всичко и да ни помолнете да обичаме Бога и да служим на Църквата, следвайки Вашия пример.

Свещейният наш владик умолява кръг и Божестванското Ви благословение за бъдещите ни духовни и житейска отгавне и в вместо на Отца си и в Светия Дух оставаме Ваши винаги верни и признателни духовни чедра!

Съболезнователните писма и телеграми от предстоятелите на Поместните православни църкви

По повод кончината на Негово Светейшество Българският патриарх Максим бяха изпратени съболезнователни писма и телеграми от Св. Синод на епархиалната БПЦ-БП от всички сестри Поместни православни църкви, чужди държавни институции, български държавни институции, църковни ведомости и православни организации, БАН и Висши учебни заведения, посолства в Р България, национални обществени организации, неправителствени организации, политически партии и организации, иновативни и иноваторски организации, обществени и общински организации, международни организации и частни лица, част от които публикуваме.

Живейки дълго тайнството на живота, обвързани с Христовото възкресение, то „снъ за праведника в смъртта... и за нов живот в прославените“. Дълбоко скрувени с човешка печал, научиме повикани за блажената кончина в Господа на обичания ни събрат и съслужител Патриарх Максим.

Молейки се за упокоение на душата му, искаме да изкажем от името на Вселенската патриаршия чрез Ваши Вископреосвещенства нашите най-дълбоки съболезнователни съболезнования, богобоязлив клир и благочестивия народ за големата загуба на духовния кормила на православния български народ, на чиято брачка света Българска православна църква бе начело повече от 40 години.

Осма така искаме да изразим нашето желание лично да присъствем и да се помолим на олепото на блаженочиницата Първострелна.

Щелуяки Ви с братско щелуване,

Патриарх Вселенски и архиеп. Константинитополски

Вископреосвещени събратя,

Чрез тъжна вест узнахме за блажената кончина в Господа на Светейшия Български Патриарх г-н Максим, който дългини ръководи достойно светата Българска православна църква. Чрез това наше братско писмо отправяме към вас – достопочината Иерархия, светия клир и христоловни братя на Българската земя нашите най-дълбоки съболезнователни. Отправяме молитва, щото Господ на вечния живот да го настави пред светлите и праведните и покаже достоен нему заместител.

Отправяйки благопожелания за дълголетие и Божие благословение, оставаме верен с любов в Господа моплитуванте.

Обичен в Господа събрат,

Александрийски и на цяла Африка ПАТРИАРХ
† ТЕОФИЛ II

В Христа Божия обичания събрате и съслужителю, Него Вас, Наше Недостойно.

Нство отправя братско в Христа Исуса щелуване.

С дълбока скръб и по-малко скръб в Господа нашата вест преставаща в Господа на обичания наша събрат и съслужител Светейшия Български Патриарх Максим.

Достопочинат и многоуважаем Патриарх Максим още от най-ранна възраст предаде себе си в служение на Христа и Неговата Църква. Той бе познат с възпитанието си с дълбоките си познания върха християнското богословие. С това вие Богословски познания той ръководи пастирски и в православен дух благочестивия православен български народ като негов Патриарх.

Чрез неговото в Христа смирение и чрез мъдростта, дарвана му от Светлия Дух, той заживя единството на Българската църква и я покळा като нерушимата скала, здрава и невредима.

Съчувстваме от дълбините на сърцето си на братската Българска православна църква за загубата на своя първокарарен патриарх. И от Светлия Христосървен Гроб Господен отправяме молитва. Бог да упокои душата му в страната на живите свет светите и праведните.

Упълномощаваме вископреосвещения Восточни митрополит Тимотеи да ни представява на започналите службите си на 9 ноември 2012 година.

Обичен в Христа събрат,

† ТЕОФИЛ III
Патриарх Йерусалимски

Ваши Вископреосвещенства, възлюблени в Господа събратя архиереисти!

Ришите, монашествата, клириците, манастирските и миряните на Руската православна църква и лично от свое име изразявам дълбоки и сърдечни съболезнователни съболезнования за кончината на Предстоятеля на братската Българска православна църква Светейшия патриарх Максим.

Руската православна църква, на която ръководил предстоятелят в протежение на целия си дълъг живот бе искрен приятел, скръби за тежката загуба заедно със своята осиротена сестра. Горещо се моля на Господа Исуса Христа за упокоение в олепната на правдоците на моя събрат и съслужител, с когото ме свързваше връзка на любов и лично приятелство. За мен е особено памена състоятелна се през тази година визита в България, нашите съвместни молитви и топло обичане.

Носореставленият светейши патриарх съединява в себе си различни оцвети. Неговата отеческа мъдрост и могобични добродетели, които и в придоби по пътя на своето жртвавно служение на Христа Спасителя, украсяваша древната Българска църква. Олимпостроиваият в себе си олепната на българското Православие Светейшият Максим беше истински духовен отец за своето поколение, заради единството и спасенето на което той ревностно се труди много години.

Здравява ме Патриарх Максима науруса земия свят, та в самота на светлите навани да предост пред Божия Престол и да се моли за своя народ и за всички православни християни.

Душата му ще бъде въздворена на добро място и паamenta му ще прилягне от род в род.

8 ноември 2012 г.

С любов в Господа,

† КИРИЛ
Патриарх Московски и на цяла Русия

Ваши Вископреосвещенства, възлюблени в Господа събратя архиереисти!

Щелият православен свят съчувства огаа на Българската православна църква, която изпраща в отбъдъзени път своя любиям първопателител и отбъдъзители първоирейски на нашето време – Светейшия Максим, митрополит Софийски и Патриарх Български.

От ранна възраст бъдещият патриарх е поседвал Господ Исус Христос, приемайки англиски брат и поемайки по пътя на пастирското служение. С добрия подвиг (вж. 2 Тим. 4:7) подизвайвайки си, той възхважда в това попович от селца в сива възраст много добродетели, които в потожение на повече от четири десетилетия проявява в цялата им пълнота и красота на патриаршеския престол на древната Българска църква.

Пламенната ревност за светата православна вяра, дълбокото смирение и неприсклонното духовно мъжество на Патриарх Максим му донесоха искрената любов и почитта на народа Божий. Във време на смут и беззакония той си оставаше непоколебим стълб на Православията, творещ противоявием на силите, които се опитват да разкосят хитона Христа. В борбата за цялата Русия патриарх Максим полагаше душата си, да събере наредената чедата Божий (вж. Йоанн.11:52) да слават Господа

в понота на каноническата Българска патриаршия.

Молитвените предизказ за упокоение на невопреставления Патриарх Български Максим се възнасят днес към небето не само в България, но и в Русия, Украйна, Белорусия, Молдова и други страни от каноническото пристствие на Московската патриаршия. Поклонният български православен викари в бил добър приятел на Руската православна църква. Пет години от своето животно той е одаан в служение в Москва като настоятел на Българското поподрие при патриарха Московски и на цяла Русия, а впоследствие, в сива българска патриаршия индификация е посочаван в братски визити Господа православна църква. Той направя много за консолидацията в отношениата между нашите Църкви.

Аз имам удоволствието от юношеска възраст лично да познаям Патриарх Максим, както вангаги е бил за мене пример за действена християнска вяра, могобична мъдрост и пастирска любов. Съвсем неотдавна, в дните на Светелата Пасха, аз имам радостта да общувам с Негово Светейшество, и известното за неговото отпращане към вечността изгълни с печал моеето сърце.

Българската православна църква осиротила и ние споделяме с нашите братя горчината от тази загуба. Но мисля, които ни обещават светла съзвездия Господ Исус Христос в призал при Себе Си велик иерарх, който никога нима си днак (вж. Иоан. 42:17). Вервява, тоя поина ни да остави молитвеното съзвездие за своите духовни чедка.

Ваши Вископреосвещенства и Пресвещенство! От името на архиереистите, чедния клир, богобоязливото монашество и миряните на Руската православна църква приемете съболезноватния ни във връзка с кончината на Предстоятеля на Българската православна църква Светейшия патриарх Максим и олепната на праведните. Вечна и блаженна да е паamenta му.

8 ноември 2012 г.

С любов в Господа,

† КИРИЛ
Патриарх Московски и на цяла Русия

От името на Светейшия Синод на Грузинската православна църква и лично от свое име изразявам дълбоки си съболезнователни съболезнования за кончината на Светейшия патриарх Български и митрополит Софийски, Негово Светейшество Максим.

Зависрих своя земин път и азият изтъкнат религиозен лидер на нашето съвремение, почитаният от всички и уважаем предстоятел на Българската православна църква. Изминавайки пътя от прост монах до патриарх, той неоглепно и пославствално отпоставяше изключително православни ценности и достойно извършваше своето патриаршеско служение в името на духовните добродетели на българския народ.

Специално трябва да отбележим, че с помощта на Вселенската патриаршия и вископреосвещения патриарх сива да защити Българската църква от разколка и да съхрани мира и взаиморазбирателството.

Негово Светейшество заслужи огромната любов на клира и благочестивото паство не само в България, но и далече зад неговите предели. Грузинският народ добре познаваше и почиташе патриарх Максим. Скърием заедно с вас. Възпяваме молитви към Господ Исус Христос, Владката на Живота и Смъртта, да упокои душата на верния Своя служител в Небесните Обители.

Вечна памят на Светейшия патриарх Български и митрополит Софийски, Негово Светейшество Максим.

С любов в Господа,

† ИЛИЯ
Катакомски – Патриарх на цяла Грузия
Архиепископ Махалски и Углички, митрополит
Ивански и Сухоум-Абзаски

По повод тъжната вест, която получихме тази сутрин, за упокоението на Негово Светейшество България патриарх Максим, който през седем мислет достойно е служил на Господа на свещена престола на българските патриарси, изразяваме искрени съболезнования на сестрата Българска православна църква от името на светия Архиепископ събор на Сръбската православна църква, цялото пречесто духовенство, боголюбивото свещенство, преподробното монашество и верния народ на Сръбската православна църква, както и лично от свое име.

Молим нашия Спасител Господ Исус Христос, който е Възкресението и Животът, да дарии покой на благодатната душа на блаженпокойния Патриарх Максим и да съхрани вечна паметта му.

† ИРИНЕЙ
Патриарх Сръбски

Ваша Провосветенства,

Дълбоко християнско присъорбие прочетохме известието за кончината, след дълго боледуване, на нашия брат в Христа и съслужител, приснопамятния патриарх Максим Български. От името на Светия Синод на Румънската православна църква, духовенството и всички йерархи в Румъния изразяваме нашето присъорбие и изпрашаме нашите съболезнования на архирейците, клира и всички йерархи на сестрата Българска православна църква, отпращайки молитви към нашия Господ Исус Христос. Вечния Въсвръщател, да упокои душата му в мир сред душите на праведните и да дарии на всички православни Български народ сита и убавище във явявата.

Вечна му памет!

† ДАНИЕЛ
Патриарх на Румънската православна църква

В Христа Бога отправям целуванието.

Прирезиленни с човешка Писъкър научиме за смъртта на достопочината глава на БПЦ Максим. Блаженпокойният първоуларски служил в вера и с искреност си сина – телесни и духовни на БПЦ дълги години и най-вече в трудни за него периоди по време на безбожния комунистически режим, но и в трудностите след неговото падане.

Издаваме нашите съболезнования на Ваше общинско Провосветенство, на достопочината йерархия, светия клир и благочестивия народ на братската Българска Църква за загубата на своя досточинат патриарх. Молим се от все сърце Началникът на живота и смъртта да настани душата на преселилия се в лоното на праведните и бързо да покаже достоен нему приеник.

Нашата света Кипърска православна църква ще бъде представена на опело на патриарх Максим от пресвещения Месарийски епископ Григорий.

С братско в Господа целуване,

† ХРИЗОСТОМ П
Архиепископ Кипърски

На Ваши Високоспресвещенство отправяме в Господа братско целуване и прителски поздрав.

Дълбоко разчувствани от новината за блаженото преставяне в Господа на приснопамятния Български патриарх Максим, искаме да изкажем нашите най-дълбоки съболезнования към високоспресвещенството членове на Св. Синод, на боголюбивия клир и благочестивия народ от името на светлата Гръцка православна църква за загубата на вашия духовен отци и ръководител, който повече от 40 години ви обгрижва пастирски.

Нека всеблагият Господ Исус Христос, който Владее над живи и мъртви като безсмъртен Цар и Владика, да упокои блажената му душа в селенията на праведните, да покаже достоен нему приемник, който достойно да ръководи боголюбивия Български народ по пътя на спасението в трудните времена, в които днес живеем.

С това отново отправям братско целуване към Ваше Високоспресвещенство и оставам верен в Господа многократно.

В Христа общински събрал,

† ИЕРОНИМ
Архиепископ Атински и на цяла Гърция

Ваши Високоспресвещенства, Обични в Христа събрата,

Срептолима съкръ научиме за смъртта на мислюбования Български патриарх Максим, който с неговата богоуверена мъдрост и издръжливост ръководи с благородумие и търпение обичаната ни Българска църква.

Изравяващите нашите най-дълбоки съболезнования, се молим Господ, на Когото той от цялото си сърце служи с привързаност в трудни периоди, да упокои душата му заедно със светите. Вечна да бъде паметта му, смъртта на праведника е отправане към по-добро и пресвещение към най-добро и път за увековачане в венец, ни напомним се. Иоан Златоуст.

Православната Албанска църква ще представляваме лично аз на опелото, придружен от пресвещения Кружнички епископ Атанасий.

С дълбока в Христа обич,

† АНАСТАСИЙ
Архиепископ на Тирана, Дирах и на цяла Албания

От името на Полската православна църква – епископата, духовенството, йерархите и лично от мое име, изразявам братски съболезнования по повод смъртта на Негово Светейшество България патриарх Максим.

Негово Светейшество, покойният патриарх Максим, бе велик син на българския народ, на който служи верно в продължение на почти цял век. В трудното време, когато злобата човешка мелеше да наруши единството на българския народ, покойният изигра огромна роля и с това заслужил названието „велик Патриарх“.

Чест и вечна памет! Молим се за упокоение на душата му.

Светейшият Владико, патриарх Максиме, влез в радостта на твоя Господ, на Когото жертвено служи и бе верен до смърт“.

Вечна памет, скъпи Владико, патриарх Максим!

† САБА
Митрополит Варшавски и на цяла Польша

Ваши Високоспресвещенства и Провосветенства, досточинни отци, братски събрата,

Цялата пълнота на Вселенската църква Христова понесе тежка загуба. На 98-годишна възраст отиде при Бога Предстоятелят на светлата Българска православна църква. Блажена да бъде паметта на патриарх Максим! Повече от 40 години той, като опитен корачия водеше църковния кораб по бурните вълни на жителското море. Неговата несломима вяра, твърда вяра и големо любовно сърце помогнаха на Църквата и народа Божий в много сложни ситуации през втората половина на XX столетие и устоя и съхрани вярата, без да се отклонява от пътя към Царството Небесно. Цяллет живот на праведния патриарх Максим е назидаване и пример за всички нас за служене на Църквата Христова до последен дъх.

Патриархът обичаше Чехия и Словакия, често е пребивавал в пределите на нашата Поместна църква. Неговото издръжливост служение и ярка проповед завинаги ще останат в сърцата на йерархите от Прага и много други градове и села на Чехия и Словакия. Мое лични

срещи с него и съвместни молитви, пронизани от братска и синова любов, никога няма да избледнеят в моята душа. Днес аз и целият православен народ на Чехия и Словакия скръбим за огромната загуба. Но скръбта ни е светла, защото ние искрено вярваме, че нашият Господ Бог Исус Христос е приел душата на свещия почивай патриарх Максим и ще я упокои в лоното на Авраам, Исаак и Иаков.

Царство Небесно и вечна памет на патриарх Максим!

† ХРИСТОФОР
Архиепископ Пражки, митрополит Чешки и Словакия

Светият Синод на Епархиалната Архиепископска Православна църква с болка научи за блажената в Господа кончина на Светейшество България патриарх Максим. С това синодално писмо искаме да изкажем нашите най-дълбоки братски чувства на тяга, участвайки в големата скръб на Българската църква.

Знаем добре, че блаженпокойният бе достон църковен водач и обичане Христос от цялото си сърце и служи на Българската църква в трудни и мъчителни времена със самостоятелно и апостолско ревност, постийтайки сериозни и многозначими постижения за църковното дело.

Отравяме молитва към Началника на живота и смъртта Господ, наш Исус Христос да упокои блажената му душа сред светите и праведниците, а в йерархията и клира на светлата Българска църква да дарува утешение.

† Критски архиепископ ИРИНЕЙ

Съболезнователни писма и телеграми от български държавни институции и обществени организации

С дълбока скръб научих за кончината на Негово Свещейство Българския патриарх и Софийски митрополит Максим.

Днес Бог прибра при нас сестра си духовния пастир на православните българи, отдад живота си за добруването на Българската православна църква и духовното въздигане на нашия народ.

В години, безлюдни от бурни и изкушения, нашият патриарх хвърли вода и положи усилия за утвърждаването на единството на Църквата и за укрепването на християнските ценности и добродетели в нашето общество. Съ своето служение на Бога и Църквата патриарх Максим бе винаги и неизменно водач от дълбока вара и любов към човешките, от благочестие и мъдрост.

Нека всички заедно се помолвим Бог да приеме и помилва душата на Свещейния патриарх Максим.

Росен ПЛЕВНЕЛИВ
Президент на Република България

С дълбоко прискръбие приемам вестта за смъртта на Негово Свещейство Максим, патриарх Български и митрополит Софийски, председател на Светия Синод на Българската православна църква.

Негово Свещейство посети целия си живот на Православното и съхраняването и утвърждаването на духовността и бурните години на прехода между двете милениуми.

Заради своя изсотадан труд на духовен водач и предтея на Българската православна църква патриарх Максим се ползваше с доверие и любовта на български народ. Той работеше изуморно за доброт и позитивни отношения между Българската православна църква и държавата.

Негово Свещейство се остане в историческата памет като един от най-принципните и далновидни предтеятели на Българската православна църква. Затова неговата кончина е огромна загуба не само за Православната църква, но и за български народ и държава.

Ваня Високопроезенствена,
Приемате моите изисквания правнствено дълбоки съболезнования по повод кончината на негово Свещейство Българския патриарх и Софийски митрополит Максим.

Поклон пред светлата му памет.

Бойко БОРИСОВ
Министър-председател на Република България

С дълбоко прискръбие приемам кончината на Негово Свещейство Максим, патриарх Български и митрополит Софийски.

В този тъжен ден се присъединявам към тъгата на вярните и съкрушаваня на берците.

Негово Свещейство Максим с мъдрост управлява Българската православна църква, бе ревностен пастир на вярата и духовен стожер на държавността в продължение на десетилетия.

С благочестие и изисквателна вара той изпълни мисията на духовен пастир на народа. С довление и предано служение отнесе единната Българска православна църква. Отправилите от него морални послания загаравиха духовните устои на нацията и ни напътстваха в дни на траурен скор.

Дълбок поклон пред светлата му памет!

Цетан ЦВЕТАНОВ
Заместник-министър-председател и министър на външните работи

Дълбоко съм покрусен от печалбата новина за кончината на Негово Свещейство Българския патриарх и Софийски митрополит Максим. Днес България загуби своя велик духовен водач. Делото на неговия живот бе изцяло за благото и в името на българския народ. Преследан се пред силата на духа му, което и последно време надмогнаше над езиковото състояние и му позволи да биде над правата вара и духовността на нашата до сетен дъх.

Патриарх Максим бе свидетел на три епохи от историята на България и на Църквата, а неговото служение като патриарх премина през изключително труден период – както през инициативата и трудностите по време на последвалото възрождение на православната вара в условията на свобода и демокрация. Негово Свещейство пренеде Църквата и икраваните през трудните години на разделение сред православната общност, така че днес тя има възможност да бъде духовен и морален ориентир за българския народ.

Присъединявам се към скръбта на целия български народ и отправям молитва за мир и покой на душата на Негово Свещейство патриарх Максим.

Дълбок поклон пред светлата му памет!

Николай МЛАДЕНОВ
Министър на външните работи

Приемате моите най-дълбоки съболезнования по повод кончината на Негово Свещейство Българския патриарх и Софийски митрополит Максим!

България загуби духовен водач, повелителя целия си живот на нейното добруване и просперитет.

Патриарх Максим действително израи ориентироващо, съчувствена мисли и роля на Българската православна църква, отдавайки всичките си сили за съхраняването и утвърждаването на духовността. Той и ръководителите на Църквата ни с мъдрост, чест и добротворство, затова не остана в сърцата на всички българи. Неговата кончина е огромна загуба не само на Православната църква, но и за българския народ и държава.

Ляна КОВАЧЕВА
Министър на правосъдието

С дълбока скръб узнах тъжната вест за кончината на Негово Свещейство Максим, патриарх Български и митрополит Софийски. В този тъжен за нас момент приеете моите и на колелите от Министърството на труда и социалната политика най-искрените съболезнования и съчувствия.

Разделяме се с личност с висок обществени авторитет, който през цялостния си път започваше изключително човешки добродетели и проявяваше висока чувствителност към социалните проблеми в страната. Патриарх Максим не остана занаятчи в сърцата ни като духовен водач и доверие на българския народ.

Благозаряване на неговия труд през изминалата година стана възможно благодарствено на Споразумение за сътрудничество в социалната област между Министърството на труда и социалната политика и Българската православна църква. Надявам се и в бъдеще двете институции да продължат съместната си работа в сферата на интеграцията и подобряването на качеството на живот на хората в неравнопоставено положение, подкрепата на деца и младежи в риск и насърчаване на доброволчеството.

Няма души, които да компенсират мъката.

Поклон пред светлата му памет!

Томо МЛАДЕНОВ
Министър на труда и социалната политика

Във всички в този тъжен за всички нас момент да изразим своите дълбоки съболезнования за кончината на патриарх Максим.

Споделам българите от загубата на един свят човек, живял единствено за християнското просветление на хората. Нека не угасват добрите си свети и светилни примери на патриарх Максим.

Поклон пред паметта му.

Сергей ИГНАТОВ

Министър на образованието, младежта и спорта

Приемате моите искрени съболезнования по повод кончината на Българския патриарх Максим.

Той си отиде от земята живот на преклонна възраст, живя с достойнство и оставя светла дъра след себе си като глава на Българската православна църква. Ще го започнем с благата му човечност и големата му ерудиция. Той беше стадал за подражание на духовния живот на нашата с богопочувствена си дара на единството на Църквата у нас. Неговият дълъг живот му е позволил да работи с различни режими на държавно управление, но той не се поддаде на влияние и кучи да запази чиста и светла християнска вяра.

В любовта на Църквата много ще си спомнините, които ще продължат неговото дело, за да пребъде паметта му във времето напаса.

Православното християнско семейство губи един от най-святите си будители, който с много дъх и човечелност споделяше християнската вяра на духовно възрождение на българския народ.

Дълбок поклон пред паметта му!

Мирослав ИАНДЕНОВ
Министър на земеделието и горите

Позволете ми да изразя дълбоки съболезнования по повод кончината на Негово Свещейство Българския патриарх и Софийски митрополит Максим.

Българският народ и държавия загуби един духовен водач, достоен предтея на Българската православна църква, който се ползваше с общата и доверие на всички.

Негово Свещейство посети живота си на Православното и съхраняването на духовността, но така също и с издомеляването си живот той даваше пример на българите за позитивно отношение към природата и запазването на изключително стойности за хармонично съществуване на човека с природата. Затова неговата кончина е огромна загуба не само за Православната църква, но и за целия народ и всички съществуващи за опазване на околната среда.

Патриарх Максим се остане в историческата памет като един от най-мъдрите и далновидни предтеятели на Българската православна църква.

С дълбоко уважение,

Нена КАРАДЖОВА
Министър на околната среда и водите

С голямо прискръбие Ви изпращам искрените си съболезнования по повод несправдливата загуба, която претрпява нашата Църква и целият български народ.

Свещейният Патриарх Максим бе пример за всички ни със своята смиреност, скромност и търпение, силна и непоколебима вяра, която го водеше през трудните за Българския православен години. С мъдрост и

На стр. 10

От стр. 9

далинност съхранява единството на Църквата и заштитата ѝ всъщност независимост.

През дългия период на изгнаничество, за мен, като дълбоко вярващ, патриаршеската институция и единството на Църквата ни бяха и са непокосовени духовни устои, които не трябва да бъдат потъвани за политически цели. Това също убеждение съм изразил още през 1985 г., когато отказвам да покрехи създаването на алтернативна Българска църква в чужбина.

Своя време, вече в Родината, наблюдавам протичаща в живота на нашата Църква процес на размяна, както и ключовата роля на Негово Свещейство покойния ни Патриарх за преодоляването му. Нама по-голяма болка за противниците от това да види Църквата разединена и противопоставена. Искрено се възхищавам от силата на духа му и вървата обещаност, с която отстоява целостта на църковната институция, както и от благостта и добротата в личните ни срещи.

Верен на православните и исторически традиции, блаженпокойният Патриарх Максим се гравееше за опазването на духовността на нацията и съхраняване на изконните ни ценности!

Вечна и блажена да бъде светлата му памет!

Негово Величество
СИМЕОН II

Моята Ви да приемете изряза на искрената ми съпричастност към дълбоката скръб на всички православни християни по повод кончината на първоиерарха на Българската православна църква Негово Свещейство Български патриарх и Софийски митрополит Максим.

В течение на целия си забележителен път на служение на православната вяра от момента на монашеския си обет, достигайки предстоителството на Българската православна църква, патриарх Максим бе жив и неоспорим пример на това, че истинската духовна сила се заключава не в аргументна настоятелност, а в неподражаемото благообразие, в уважението на доброто у човека и в приобщаваната любов към хората.

Нека съществият образ на патриарх Максима остане траен ориентир и пътеводител в усилната замяна за градив обединяване на съгласието, съзиждането и добруването на всички граждани на нашето Отечество Република България.

С дълбок поклон пред светлата памет на патриарх Максим,

Гергори ПИРИНСКИ
Заместник-председател на Народното събрание на Р България

С дълбока печал посрещам вестта за кончината на Негово Свещейство Български патриарх Максим, първоиерарха на светата ни Православна църква.

Ревнителът на вярата и благолюбието се пресели във вечността. Българският народ е в траур. Той осирота. Изгуби своя духовен баща, който никога не унизиле и до края на земната си път изпълнявал с крепост, но неуморно, своя родолюбив и пастирски дълг. Приемете моите и на членовете на оглавяваната от мен Комисия по правата на човека, вероизповеданията, жалбите и петициите на гражданите към 41-то Народно събрание дълбока съболезнования.

Бог да го прости!

Вечна и блажена да бъде паметта му!

Йордан БАКАЛОВ
Председател на Комисията по правата на човека,
вероизповеданията, жалбите и петициите на
гражданине

От името на членовете на Комисията по образованието, науката и въпросите на децата, младежта и спорта и лично от мое име бих искал да изкажа най-дълбоки съболезнования по повод кончината на Негово Свещейство Български патриарх Максим – първоиерарха на светата ни Православна църква.

Загубата на нашия Първосветител е тежка загуба не само за духовния ни клир, но и за всички миряни. Той беше изключителна личност, който до последните си дъх се молееше за духовната просвета, любовта и вярата в Бог и добруването на българския народ.

Патриарх Максим ще остане светла дяра в най-новата история на нашето Отечество.

Бог да го прости и настани във вечното Своє царство!

Вечна и светла да бъде паметта му!

Олиян СТОИЧКОВ
Председател на Комисията

С дълбока болка се обръщам към вас по повод кончината на Негово Свещейство Български патриарх Максим – първоиерарха на светата ни Православна църква.

Днес много хора скърбят за загубата на свещетия патриарх, извървял своя живот и служение достойно, със силна вяра в Бога, упование, търпение, с любов и крепост. Той остана светла дяра в историята на Българската православна църква.

Приемете моите и на членовете на Комисията по културата, гражданското общество и медните дълбоки съболезнования.

Бог да го прости!

Вечна и светла да бъде паметта му!

Даниела ПЕТРОВА
Председател на Комисията по културата,
гражданското общество и медните

„И ако само през този живот се надяваме на Христос, ние сме най-окаяни от всички човещи. Но ето, Христос възкръсна от мъртви и за умрелите стана начатък. Понеже, както смъртта дойде чрез човека, тъй и възкресението от мъртви дойде чрез човека. Както в Адама всички умираха, тъй и в Христа всички ще оживят; но всеки по своя ред: начатък е възкресението Христос; после, при Неговото идане, ще възкресат ония, които са Христоси.“ (1 Кор. 15:19-23)

„После ние, останалите живи, заедно с тях ще бъдем грабнати на облаци, за да срещнем Господа във въздуха, и така винаги е Господ на всяка думи“ (1 Сол. 4:17-18).

Бог да прости Негово Свещейство Максим,
Патриарх Български и митрополит Софийски!

От отменената академична комисия на
Богословския факултет при
СУ „Св. Климент Охридски“

От името на преподавателите и студентите от Православния богословски факултет на БГУ „Св. св. Кирил и Методий“ се обръщам към вас с искрени съболезнования във връзка с предстването в Господа на Свещетия Български патриарх и митрополит Софийски Максим.

Като съмръсжаваме тази тежка загуба, варяме, че служението на Негово Свещейство на Българската православна църква е добра основа за ново начало, за окончателно отгряване от последните на атеистическия минало, за духовно възвръщане и ще че след добри плодове на Божията вяна.

Прося Вишеото благословение и оставям Вина в Христа,

Доч. д-р Димитър ПОПМИРИНОВ
Декан на Православния богословски факултет към
БГУ „Св. св. Кирил и Методий“

Троянската икона на Пресвета Богородица – „Троеруцица“

Блаженопочиналият и приснопамятен Български патриарх Максим бе призован няколко пъти преди да преседе Божу дух. На 27 октомври 2012 – 1 час след идването на тоचното копие на иконата „Достойно естъ“ – се появи първото съвременно петно на дванайсет страни на лицето на св. Богородица. На 28.10. още само петно и на 30.10. общо 5 петна. На 5.11. започнаха да се изчистят и на 6.11. стурината вече образът бе отново чист. Значи точно след като почина. За нас това означава, че св. Богородица плаче на небеса, скрива за него и когато почина, го винаги при себе си и петната се омекват, поради което се утешаваме, че Патриарх Максим духовно е с нас и пригиза се бъде.

Старците от Кинотиата ще обсъдят това събитие и ще се произнесат по него. Много знаменателно е, че светогорците отидоха в Троянски манастир и там бе отслужена св. Литургия от наше смирение, епископ Йоанкиев от Сръбската православна църква и старците в сиенен сан, братята и поклонници на манастира, и се помолва за Негово Светейштво пред иконата на св. Богородица „Троеруцица“. По такъв начин те продължава пътя му от „Св. Александър Невски“ до Троянския манастир, т. е. от иконата „Достойно естъ“ до иконата „Троеруцица“.

Много е важно да не забравяме, какво е св. Богородица за онези, за вършатите. Тя е, която плаче за нас пред свия Син и наш Бог, тя ще ни изкръпа, ще ни утеши в мъка и страдания, в беда и изкушения. Тя ще ръководи нашата лична съдба, съдбата на Българската православна църква и поради това смятаме, че не сме се разделили с нашия Патриарх, той е сред нас. Така св. Богородица ще ни помогне за един духовен подем на народа, на страната, на правителството, ще говори в сърцата на управляващите за добро на България.

За сама блаженопочиналият и приснопамятен патриарх Максим св. Богородица винаги е била негова закрилица – от самото му раждане, до неговата кончина. Известно е, че той е роден в с. Орешак, в близост до манастира, в храма на св. обител е кръстен, там е получил първите уроци на благочестието, молитвения и поетичен подвиг, на смирение, послушание и Христова любов, които той проявяваше през целия си житейски път. Когато е бил представител на родната ни Църква в Москва, той е служил в храма на Българското подворие, посетил на Успенския на св. Богородица.

През 1963 г. приснопамятият патриарх Кирил е

За блаженопочиналия Български патриарх Максим и чудесното проявление на иконата „Достойно естъ“

Икона на Пресвета Богородица „Достойно естъ“ – българска

на официално посещение в Атина, където за пръв път е донесена от Св. Гора иконата „Достойно естъ“, придружаван от Долинският митрополит Максим. Не е случайно, че решението за посрещане на точното чудотворно копие от чудотворната икона „Достойно естъ“ е взето на 12 юни тази година, когато Православната църква празнува нейния празник, когато патриарх Максим за последици през председателства Св. Синод.

Тогава за посрещането ѝ са определени Варненският и Великопреловският митрополит Кирил, Неврокопският митрополит Натанайл и Долинският митрополит Гавриил. Какво по-точно указание за проявля Божия и желанието на св. Богородица? За вършача няма случайни неща. Още повече, че от живота на човешите се помнят само най-светлите им дела и постижения.

Така и на Българопочиналият и приснопамятен патриарх Максим няма да се помнят личните слабости и грехове, които всеки смъртен претрпява, ще се забравят разколот и досестата, но ще се помни, че той се обединил на всички българи от страната и извън пределите ѝ, че той запази единството и каноничността на Българската православна църква Но най-вече следващите поколения българи ще го благодаят, за с негово благословение бе направено и донесено в България копие от чудотворната икона на св. Богородица „Достойно естъ“, което също става чудотворно с което тя увеща наистина достойното си служение, което може да се нарече ерата на Патриарх Максим.

В последици си дни той благодаярше на Бога за Неговата милост, благославяше българския народ и Неговото благославяне за мир и разбирателство ще пребъде над България. Нека усиляме вяра си в Бога и покровителството на св. Богородица, които ще ни помогнат да се въздигнем духовно и материално. Затова ще се сме сирини, като върваме във Възраждането на Христа, ще живеем с Него по Неговата благодатна помощ и по молитвите на Пресвета Богородица.

† КИРИЛ

Варненски и Великопреловски митрополит

Снимки и брой: Атанас ДИМИТРОВ,
Весела ИГНАТОВА и Десислава ПАНАЙОТОВА.
Преводител от сръбски: архид. АТАНАСИЙ (Султанов)
и Акула ХРИСТОВА.

ЗАПОЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА 2013 г.

„Църковен вестник“

1 година.....	30,00 лв.
6 месеца.....	15,00 лв. нас.
3 месеца.....	7,50 лв.
ед. цена.....	0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНЕД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: synpressbg@gmail.com

Отговорен редактор на брой:
Александра Карамихалева

Материалите се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банков сметка или с пощенска записка на името на ТАНАК ТОНЧЕВА ХРИСТОВА, като се вписват точният адрес и пощенският код на получателя!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – с.о.ф.а. ул. „Алипаш“ № 58
IBAN: BG0157030200010151015, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа светски текстове и изобразявания и не трябва да се използва за битови нужди.